

Til lovforslag nr. L 106. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 9. april 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om markedsføring af sundhedsydelser

[af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 5. december 2002 og var til 1. behandling den 23. januar 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og indenrigs- og sundhedsministeren sendte den 7. oktober 2002 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 34. Den 13. december 2003 sendte indenrigs- og sundhedsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Det Ethiske Råd,
Forbrugerrådet og
Sammenslutningen af Privathospitaler i Danmark.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 34 spørgsmål til indenrigs- og sundhedsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* i udvalget (S, SF og RV) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Efter Socialdemokratiets og SF's opfattelse er det vigtigt med så god og saglig information om sundhedsydelser som overhovedet muligt. Den betydelige liberalisering, som lovforslaget lægger op til, imødekommer ikke borgernes behov for øget information og kvalitetsdata. Lovforslaget er næste skridt på vejen til at markedsføre sundhedsområdet og gøre sundhedsydelser til varer på linje med andre varer. Al reklame har til formål at få så mange kunder som muligt og vil alt andet lige føre til et øget forbrug af ydelser, som der ikke er faglig begrundelse for. Flere ydelser giver ikke i sig selv mere sundhed.

Markedet for sundhedsydelser er ganske specielt. Syge mennesker er i en særlig situation. De har behov for information og dialog med behandlere, så de kan finde en vej ud af deres sygdom. De har ikke brug for vildledende reklamer.

Med markedsføringslovens bestemmelser om, at oplysninger ikke må være urigtige, vildledende eller urimeligt mangelfulde, sikres ikke tilstrækkelig nøgtern information, så borgerne kan træffe reelt frie valg.

Al reklame koster penge. Der er ikke andre til at betale end de borgere, der bruger sundhedsydelserne, og sundhedsydelserne må derfor også forventes at blive dyrere. Socialdemokratiet og SF frygter, at borgerne vil bruge de behandlere, der reklamerer mest aggressivt, og ikke nødvendigvis de, der har den højeste sundhedsfaglige kvalitet i behandlingen. Det er ikke betryggende for patientsikkerheden.

Sundhedsstyrelsen skal føre tilsyn med lovens overholdelse. Der er ikke indbygget en klageadgang for borgerne eller en forpligtigelse for Sundhedsstyrelsen til at behandle alle sager fra borgere, der føler sig vildledt af reklamer. Når dette ses i sammenhæng med, at der ikke tilføres flere ressourcer til Sundhedsstyrelsen, er der

grund til at frygte, at borgerne/forbrugerne kan komme i klemme som følge af vildledende reklamer.

Et *tredje mindretal* i udvalget (KRF) vil stemme hverken for eller imod lovforslaget ved 3. behandling.

Enhedslisten, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Hans Andersen (V) Ester Larsen (V) Preben Rudiengaard (V) Jørgen Winther (V) nfm.

Birthe Skaarup (DF) fmd. Anita Knakkegaard (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Pia Christmas-Møller (KF) Tove Videbæk (KRF) Jette Bergenholz Bautrup (S)

Lars Kramer Mikkelsen (S) Lone Møller (S) René Skau Björnsson (S)

Sophie Hæstorp Andersen (S) Lene Garsdal (SF) Kamal Qureshi (SF) Naser Khader (RV)

Enhedslisten, Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 106

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra indenrigs- og sundhedsministeren
2	Spm. 1 om lovforslagets sundhedspolitiske sigte, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 2 om ekstra personaleressourcer til tilsyn, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 3 om, hvorvidt Sundhedsstyrelsen har taget sager op af egen drift efter henvendelse fra borgere eller sundhedspersoner, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 4 om, hvordan det kan sikres, at patienten og de sundhedsfaglige kerneydelser sættes i centrum, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 5 om bødens størrelsesorden ved overtrædelse af reglerne, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 6 om bødens størrelse i forhold til sundhedsudbyderens omsætning, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 7 om klageadgang for patienter, der føler sig vildledt af reklamer, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 8 om lignende områder, hvor der ikke er egentlig klageadgang, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 9 om anvendelse af offentlige midler til markedsføring af afdelinger, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 10 om øgede omkostninger til markedsføring af leverede sundhedsydelser, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 11 om, hvorvidt udgifter til markedsføring skal indgå i DRG-afregningen i forbindelse med frit valg, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 12 om øget efterspørgsel på et område, hvor det offentlige næsten er eneste udgiftsyder, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 13 om Kjeld Møller-Pedersen-udvalgets konklusion om tilførsel af øgede midler til sundhedsvæsenet sammenholdt med lovforslaget, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 14 om privathospitalers betaling for akutte indlæggelser af patienter på offentlige hospitaler, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 15 om tv i forhold til reklamer for sundhedsydelser, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 16 om kommentar til høringssvar fra Dansk Kiropraktor-Forening, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 17 om kommentar til høringssvar fra Danske Bioanalytikere, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 18 om erfaringer fra sammenlignelige lande med liberal markedsføring, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 19, om det er hensigtsmæssigt, at de, der reklamerer mest, er dem, der modtager patienter, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 20 om, hvilke parter der har deltaget i det lovforberedende arbejde, til indenrigs- og sundhedsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 21 om, hvornår en markedsføring af sundhedsydelser anses som »mangelfuld«, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 22 om offentliggørelse af bivirkninger og skadelige følgevirkninger af en behandling, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 23 om tilgængelighed og transportmuligheder for handicappede og gangbesværede, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 24 om egenbetaling, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 25 om forbrugerombudsmandens kompetence i relation til sager omfattet af markedsføringsloven, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 26 om kommentar til høringssvar fra Den Almindelige Danske Jordemoderforening, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm 27 om, hvorvidt øget konkurrence vil medføre færre eller flere uddannelsespladser og midler til forskning, til indenrigs- og sundhedsministeren
	Spm. 28 om EU-regulering, til indenrigs- og sundhedsministeren
3	Henvendelse af 8/1-03 fra Det Ethiske Råd
4	Spm. 29 om kommentar til henvendelse af 8/1-03 fra Det Ethiske Råd, til indenrigs- og sundhedsministeren
5	Spm. 30 om, hvorvidt forbuddet kun gælder på de officielle fjernsynskanaler, til indenrigs- og sundhedsministeren
6	Udkast til tidsplan for behandlingen af lovforslaget
7	Tidsplan for behandlingen af lovforslaget
8	Henvendelse af 27/2-03 fra Forbrugerrådet
9	Spm. 31 om kommentar til henvendelse af 27/2-03 fra Forbrugerrådet, til indenrigs- og sundhedsministeren
10	Henvendelse af 17/3-03 fra Sammenslutningen af Privathospitaler i Danmark
11	Spm. 32 om kommentar til henvendelse af 17/3-03 fra Sammenslutningen af Privathospitaler i Danmark, til indenrigs- og sundhedsministeren
12	Svar på spm. 1 om lovforslagets sundhedspolitiske sigte, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 2 om ekstra personaleressourcer til tilsyn, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 3 om, hvorvidt Sundhedsstyrelsen har taget sager op af egen drift efter henvendelse fra borgere eller sundhedspersoner, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 4 om, hvordan det kan sikres, at patienten og de sundhedsfaglige kerneydelser sættes i centrum, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 5 om bødens størrelsesorden ved overtrædelse af reglerne, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 6 om bødens størrelse i forhold til sundhedsudbyderens omsætning, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 7 om klageadgang for patienter, der føler sig vildledt af reklamer, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 8 om lignende områder, hvor der ikke er egentlig klageadgang, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 9 om anvendelse af offentlige midler til markedsføring af afdelinger, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 10 om øgede omkostninger til markedsføring af leverede sundhedsydelser, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 11 om, hvorvidt udgifter til markedsføring skal indgå i DRG-afregningen i forbindelse med frit valg, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 12 om øget efterspørgsel på et område, hvor det offentlige næsten er eneste udgiftsyder, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 13 om Kjeld Møller-Pedersen-udvalgets konklusion om tilførsel af øgede midler til sundhedsvæsenet sammenholdt med lovforslaget, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 14 om privathospitalers betaling for akutte indlæggelser af patienter på offentlige hospitaler, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 15 om tv i forhold til reklamer for sundhedsydelser, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 16 om kommentar til høringssvar fra Dansk Kiropraktor-Forening, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 17 om kommentar til høringssvar fra Danske Bioanalytikere, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 18 om erfaringer fra sammenlignelige lande med liberal markedsføring, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 19, om det er hensigtsmæssigt, at de, der reklamerer mest, er dem, der modtager patienter, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 20 om, hvilke parter der har deltaget i det lovforberedende arbejde, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 21 om, hvornår en markedsføring af sundhedsydelser anses som »mangelfuld«, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 22 om offentliggørelse af bivirkninger og skadelige følgevirkninger af en behandling, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 23 om tilgængelighed og transportmuligheder for handicappede og gangbesværede, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 24 om egenbetaling, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 25 om forbrugerombudsmandens kompetence i relation til sager omfattet af markedsføringsloven, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 26 om kommentar til høringssvar fra Den Almindelige Danske Jordermoderforening, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm 27 om, hvorvidt øget konkurrence vil medføre færre eller flere uddannelsespladser og midler til forskning, fra indenrigs- og sundhedsministeren
	Svar på spm. 28 om EU-regulering, fra indenrigs- og sundhedsministeren
13	Svar på spm. 29 om kommentar til henvendelse af 8/1-03 fra Det Ethiske Råd, fra indenrigs- og sundhedsministeren
14	Svar på spm. 30 om, hvorvidt forbuddet kun gælder på de officielle fjernsynskanaler, fra indenrigs- og sundhedsministeren
15	Spm. 33 om forbrugerbeskyttelse, til indenrigs- og sundhedsministeren Spm. 34 om at sikre reglerne i markedsføringsloven, til indenrigs- og sundhedsministeren
16	1. udkast til betænkning
17	Svar på spm. 31 om kommentar til henvendelse af 27/2-03 fra Forbrugerrådet, fra indenrigs- og sundhedsministeren
18	Svar på spm. 32 om kommentar til henvendelse af 17/3-03 fra Sammenslutningen af Privathospitaler i Danmark, fra indenrigs- og sundhedsministeren

Bilagsnr.	Titel
19	Svar på spm. 33 om forbrugerbeskyttelse, fra indenrigs- og sundhedsministeren Svar på spm. 34 om at sikre reglerne i markedsføringsloven, fra indenrigs- og sundhedsministeren
20	2. udkast til betænkning